

ŽMOGIŠKOJO ELEMENTO REFORMA BAŽNYČIOJE

(Tėsinys iš praėjusio
šeštadienio)

Kristaus laikais éjo senas, ginčas tarp žydu, kur yra tikroji Dievo garbinimo vieta? Izraelitai gyveno tarpe tautų, kurios garbinio daugelį dievų. Gi jie patys išpažino griežtą monoteizmą, tai yra tik vieną Dievą. Ir aukas tam vienam Dievui aukoti izraelitams buvo leista tik vienoje vietoje: Jeruzaléje.

Aleksandro Didžiojo laikais vienas kunigas, vardu Manasas, buvo priverstas bégti iš Jeruzalės dėl to, kad buvo vedęs samarietę. Tada jis ant Garizmo kalno pasistatė kita šventykla ir joje pradėjo garbinti Dievą bei jam aukoti. Nors ta šventykla 128 metais prieš Kristu buvo sugriauta, tačiau Dievo garbinimas ant Garizmo kalno nenutruko (dar ir šiandien samariečių palikuonys tenai aukoją savo avinelius).

Kristaus laikais éjo smarkūs ginčai, ar ta garbinimo vieta ant Garizmo kalno yra teisėta ar ne? I tą ginčą samariečių įtraukė ir Kristus.

Skvireckas savo komentare tą Kristaus pokalbi su samariečių taip aiškina: "Zyda samariečiai žinojo iš Mozės įstatymo, kad reiki duoti Dievui garbe ir deginti aukas tik vienoje vietoje. Samariečiai saké, kad ta vieta esanti Garizmo kalnas Samarioje, netoli Sikaro miesto, o žyda turėjo šventykla Jeruzaléje, Morijos kalnelyje. Išganytojas atsakydamas moko, kad ateis laikas, kai kiekvienoje pausilio vietoje bus Dievui duodama tikroji garbė" (Naujas Testamentas, Stuttgart, 1947).

Isprievartautas Sv. Rašto tekstas

Kristus saké samariečių: "Jūs garbinate, ko nežinote, mes garbiname, ką žinome, nes išganymas ateina iš žydu. Bet ateina valanda ir dabar jau yra, kai tikri garbintojai garbinių Tėvą dvasiai iš tiesų; nes ir Tėvas ieško tokiu garbintoju. Dvejas yra dvasia, ir jo garbintojams reikia garbinti dvasiai iš tiesų" (Jono, 4, 22-24).

Apie kokią dvasią čia Kristus kalbėjo? Lietuviai kalboje žodis dvasia gal reikštai daug dalykų: kvėpavimą ("vos dvasia gauđo"), psichinę žmogaus jéga ("tvirtos dvasios žmogus"), kai kio nors dalyko prasmę ("ista-

Taigi žodžiai "dvasia iš tiesų" nereiškia žmoguško prasmės dvasios, nemedžiaginio kulto. Kristaus mokslu žmogus tikrai pagarbina Dievą jik pačios Dievo Dvasios vedinės arba joks déka. Tada jau nė Jeruzalé, nė Garizmo kalnas netenka savo reikšmės. Tikri Tėvo garbintojai nėra ipareigoti ne lipti ant Garizmo kalno, nė keliauti Jeruzalén, nes jie gali Tėvą garbinti kiekvienoje žemės vietoje juos priplidančios ir juose veikiančios Dvasios déka.

Rudolf Schnackenburg, komentuodamas šią švento Rašto vietą, sako, kad spiritualistinis 1970 m., psl. 33).

Štai iš tų aruodų ir turėtų atesti parama jauniems talentams. Zinoma, jų egzistencija priklausys ne tik nuo stipendijų, bet ir nuo jų pačių darbo. Bet priklausys taip pat ir nuo visuomenės dėmesio. Tie sumanūs organizatoriai (lietuviški impresarijai), kurie sugeba surengti didingas dainų šventes, operas, Bažnyčios spektaklius, protarpais galėtų suorganizuoti ir jaunos fortepijono menininkės koncertinę kelionę. Už tai jiems bus dėkingi klasikinės muzikos mylėtojai. Kas remia jaunuosių talentus, tas savo dvasia yra aristokratas ir, kaičio toks, priklauso žmonijos elitai.

Pr. V.

Dvidešimtoje "Draugo" literatūros šventėje kovo mėn. 14 d. Jaunimo centre, Chicago. Is kairės į dešinę: Brodné Volertiene, Leonardas Simutis, Stasys Barzdžius, lau reatas Vytautas Voleras, J. Daužvardienė ir Lietuvos generalinis konsulės dr. P. Daužvardis.

M. K. Čiurlionis

A. RUBIKAS

(arba filosofine prasme dvasinis) garbinimo samprotis, — tarsi Jėzus viesoj išorinės kulto vietas Jeruzalėje būt norėjės pastatyti grynaidini, žmogaus dvasias atliekamą Dievo garbinimą, — yra jokiu būdu neįmanomas dėl Pneuma savokos, kuri, einant Jono evangelijos 4-to skyriaus 24-ta eilute, gali reikštį tik dieviškają Dvasią. (Das Johannesevanum, I Teil, Herders theologischer Kommentar zum Neuen Testamente, 1967, psl. 471). Dėl to naujas Dievo garbinimas nėra né vien išorinis apeigu atlikimas arba garbinimas lūpomis, né grynaidini. Nors Kristus kruvinasių Senojo Testamento aukas ir panaikino, bet jis nepašalinė išorinio kulto. Naujieji Tėvo garbintojai nėra individualistai, o kaimenė, susirinkimas.

Aiškinantis anuos Kristaus žodžius samariečių Platono filosofijos prasme, dvasia būtu kūno arba medžiagos priešybė. Tada, remiantis Kristaus žodžiais, iš Tėvo garbinimo reikėtų šalinti medžiaginių elementą. Tada tokie dalykai kaip susirinkimai, rečitavimai, išoriniai pasiodymai netekėtų savo pirmiaeiles reikšmės, — o kartu su jais ir Vakarienės valgymas arba dalyvavimas Mišiose. Tada Kristus pokalby su samariečių mokas, kad Tėvai reikiuotų dvasias negalima aiškinti graikiškojo dualizmo prasme. Tas dualizmas iš viso nėra krikščioniškas. Krikščionybėn jis išveržę iš graikių filosofijos (platonizmo) ir remiasi nekriskišioniu, pagonišku pesimizmu, kuriuo eimant, i žmogaus medžiaginių kūnų kaip i kokių kalėjimų yra uždaryta dvasia. Sitoj evangelijos vietoj žodžių dvasias suprasti kaip aukštesniaja žmogaus dali reikštu vietoj Dievo statyti kažką žmoguško, ir vietoj garbinimo Dievo déka statyti garbinima žmogaus jéga. Dvasia, apie kuria čia kalba Kristus, nėra žmogaus dvasia, o Dievo Dvasia, šventoji Dvasia, kuri atėina i žmogu.

Taip ir tiesa, kuri atėina žmoguško dvasia, nė paties žmogaus jo protu pažinta ar išsigyties, o apsiureikšiančio Dievo tiesą. Šis dvasios ir tiesos sugretinimas Kristaus atsakymė samariečių reikiška malone ir tiesa, apie kuriuos Jonas kalba savo evangelijos įžangoje: "Mes matėme jo garbę, garbe kaip vienatiniu iš Tėvo giminės Sūnus, pilno malonės ir tiesos" (1,14).

Taigi žodžiai "dvasia iš tiesų" nereiškia žmoguško prasmės dvasios, nemedžiaginio kulto. Kristaus mokslu žmogus tikrai pagarbina Dievą jik pačios Dievo Dvasios vedinės arba joks déka. Tada jau nė Jeruzalé, nė Garizmo kalnas netenka savo reikšmės. Tikri Tėvo garbintojai nėra ipareigoti ne lipti ant Garizmo kalno, nė keliauti Jeruzalén, nes jie gali Tėvą garbinti kiekvienoje žemės vietoje juos priplidančios ir juose veikiančios Dvasios déka.

"Be Sventosios Dvasios pakibutų ore visa dvasinė tikrovė", pui-kai formuluoja Stasys Žilys, "nes krikščionis yra dvasinis tik per Dievą" (Gyvoji Liturgija, Krikščionis Gyvenime leidinys, 1970 m., psl. 33).

Antrasis Vatikano susirinkimas moko, kad Kristus apaštalus siuntė kūrinijos išgelbėjima vykti auką bei sakramentais (plg. Šv. Liturgija, 6). O sakramentai, kaip katekizmas moko, yra regimi, taigi medžiaginių ženklai Dievo malonei igyti. Apie auką

V. K. Jonynas Rūpintojėlis Ši aluminė skulptūra yra Šv. Onos koplyčioje, Šv. Kazimiero parapijos kapinėse, Amsterdamse, N. Y. Koplyčia pastatė V. Kiškis savo žmonos Onos atminimui.

Nuotr. V. Mažešo

ir sakramentus, kaip susirinkimas moko, "sukasi višas liturginis gyvenimas" (6). Dėl to, sakyti, kad ne susirinkimais visu pirmiai reikia garbinti Dievą, reikiška silpninti Mišių vertę Bažnyčios gyvenime, nes jis yra susirinkimas Viešpaties vakarienės valgyti, — reikiška žmogaus dvasinių pažinimą statyti aukščiau auksu vykdomo išgamymo ir tuo pačiu neštī racionališkam krikščionybėn. Vokiečių filosofas Hegelis kartą savo žmonai, prasiūsiai ją palydėti. I bažnyčią, taip atsakė: "Aš vienas savo mintijumi Dievą geriau pagarbinu negu tenai bažnyčioje".

Kad Dievo garbinimą visu pirmiai susirinkimais suprato pirmieji krikščionys, išėję iš apaštalo mokyklos, rodo Atpaštalo Darbų knyga, kuri pasakoja, kad visi tikintieji "kasdien pasilikdavo vienaširdžiai šventykloje, laužydavo duona tai vienuose tai kituose namuose (reikiška susirinkimai), imdavo valgio su džiaugsmu ir neklastinga širdimi, garbino Dievą ir turėjo malonės pas visus žmones" (2, 46). "Jie laikėsi apaštalo mokslu, bendro duonos laužymo ir maldų" (2, 42).

Kad šitaip anuos samariečių sakytu Kristaus žodžius suprato ir II Vatikano susirinkimas

Didėja amerikiečių susidomėjimas lietuvių kalbos mokslu

Atkelta iš 1 psl.

kai kurios lietuvių kalbos morfoligijos problemos (G. B. Ford Jr. ir kt.), pateiktama pora etimologijų (E. Hamp, B. Jägers). A. Klimas yra davė naudingą struktūrininkų pastangą apžvalgą nustatyti lietuvių kalbos garsmenų (kalbos funkcijai reikšmingų garsų) viset, garsmeny, vad. lietuvių kalbos fonemų inventorių. Tas nustatymas yra vienas iš pagrindinių uždaviniių, aprašant lietuvių kalbos garsinė sandara (struktūrą). Tačiau tuo tarpu čia lieka nevienas nenušviestas klausimas.

Chicagos kaimynystėje esančio Northwestern universiteto prof. Gordon B. Fords Jr. pasi-tarnavo anglų kalbą skaitantįjai publici, pakartodamas pirmojo iššukusio lietuvių kalbos spaudiniu — Mažvydo katekizmo — ištekstanti iš išversdamas į anglų kalbą. Tai "The Old Lithuanian Catechism of Martynas Mažvydas" (1547), edited and translated by Gordon B. Ford, Jr." (Assen, Netherlands, 1971), 104 psl. Senesnieji katekizmo leidimai (Bezzengergerio 1874, Gerulio 1922–23, sovietinis 1947) dabar, ypač anglų kalbą skaitantiesi, sunkiai bepraeinami, nebegaunami ar ir šiaip turėti savo trūkumų (be to, jie ir nešveri iš svetimą kalbą). Knysyje redaktoriaus ir leidėjo duodamas trumpas išvadas, supažindinės skaitoja su Mažvydu ir jo raštais, o gale prideamas Mažvydo slavizmų žodžieliškis, pasirėmus dr. Pr. Skaržiaus tyrimėjimu (Die slavischen Lehwoerter im Altltauischen, 1831).

Pažymėtina, kad prof. G. B. Fords Jr. gana aktyviai reiškiasi lietuvių kalbos mokslu srityje. Jis yra parūpinęs Wolfensteinio postiliškio rankraščio fotokopijų leidimą, apraše B. Vilento raštų kalbą (The Old Lithuanian Catechism of Baltaramieus Vilentas 1579, The Hague, 1969), paruoše lituanistinių studijoms XVI–XVII a. lietuvišku tekstu rinkinį (Old Lithuanian Texts of the Sixteenth and Seventeenth Centuries with a Glossary, The Hague, 1970).

Pažymėtina, kad prof. G. B. Fords Jr. gana aktyviai reiškiasi lietuvių kalbos mokslu srityje. Jis yra parūpinęs Wolfensteinio postiliškio rankraščio fotokopijų leidimą, apraše B. Vilento raštų kalbą (The Old Lithuanian Catechism of Baltaramieus Vilentas 1579, The Hague, 1969), paruoše lituanistinių studijoms XVI–XVII a. lietuvišku tekstu rinkinį (Old Lithuanian Texts of the Sixteenth and Seventeenth Centuries with a Glossary, The Hague, 1970).

davol), imdavo valgio su džiaugsmu ir neklastinga širdimi, garbino Dievą ir turėjo malonės pas visus žmones" (2, 46). "Jie laikėsi apaštalo mokslu, bendro duonos laužymo ir maldų" (2, 42).

Kad šitaip anuos samariečių sakytu Kristaus žodžius suprato ir II Vatikano susirinkimas

gue, 1969) ir pasikelebės neviena lietuvių kalbą nagrinėjanti straipsnių lingvistinėje spaudoje.

Galime pasidžiaugti tiek "Baltic Linguistics", tiek prof. B. G. Fordo Jr. darbais, kurie ypač šiam kraštę yra kartu ir paskata lietuvių kalbos mokslui.

DR. C. K. BOBELIS

INKSTU IR SLAPUMO TAKU CHIRURGIJA

Tel. 695-053 — Elgin
425 No. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street

Val: pirm., ketv., 1 iki 7 poplet;
antr., penkt. 1-5, treč., ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinete perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

O P T O M E T R I S T A S
2709 West 51st Street

TEL. 6-2100

Val: pagal susitarimą. Pirmad. ir ketv.
1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt.
10-4; šeštad. 10-2.

Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6660

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBE — NERUV IR
EMOCINES LIGOS

GRAFWOOD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija

6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsilepia, skambinti: MI 3-0001.

Ofs. tel. PR 8-2220 — rez. — Prospect 8-9081

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA
V A I K U L I G O S
2656 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirt., ir penkt.
nuo 12 iki 3 val. ir 10-11 iki 5 val.
vak. val. ketv. ir šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street

Ofs. tel. 5-4416 Rez. GI 8-8195

DR. F. V

Poetų naikinimo pėdsakais

Antano Miškinio poezių dvitomio Lietuvoje išleidimo proga

JONAS AISTIS

Antanas Miškinis, POEZIJA. Eilėraščiai. Viršelis ir aplankas dail. L. Glinškiene. Kniga 273 psl., tiražas 8000 egz. Išeido "Vaga" Vilniuje 1970 m.

Antanas Miškinis, POEZIJA. Poemos. Viršelis ir aplankas dail. L. Glinškiene. Kniga 192 psl., tiražas 8000 egz. Išeido "Vaga" Vilniuje 1970 m.

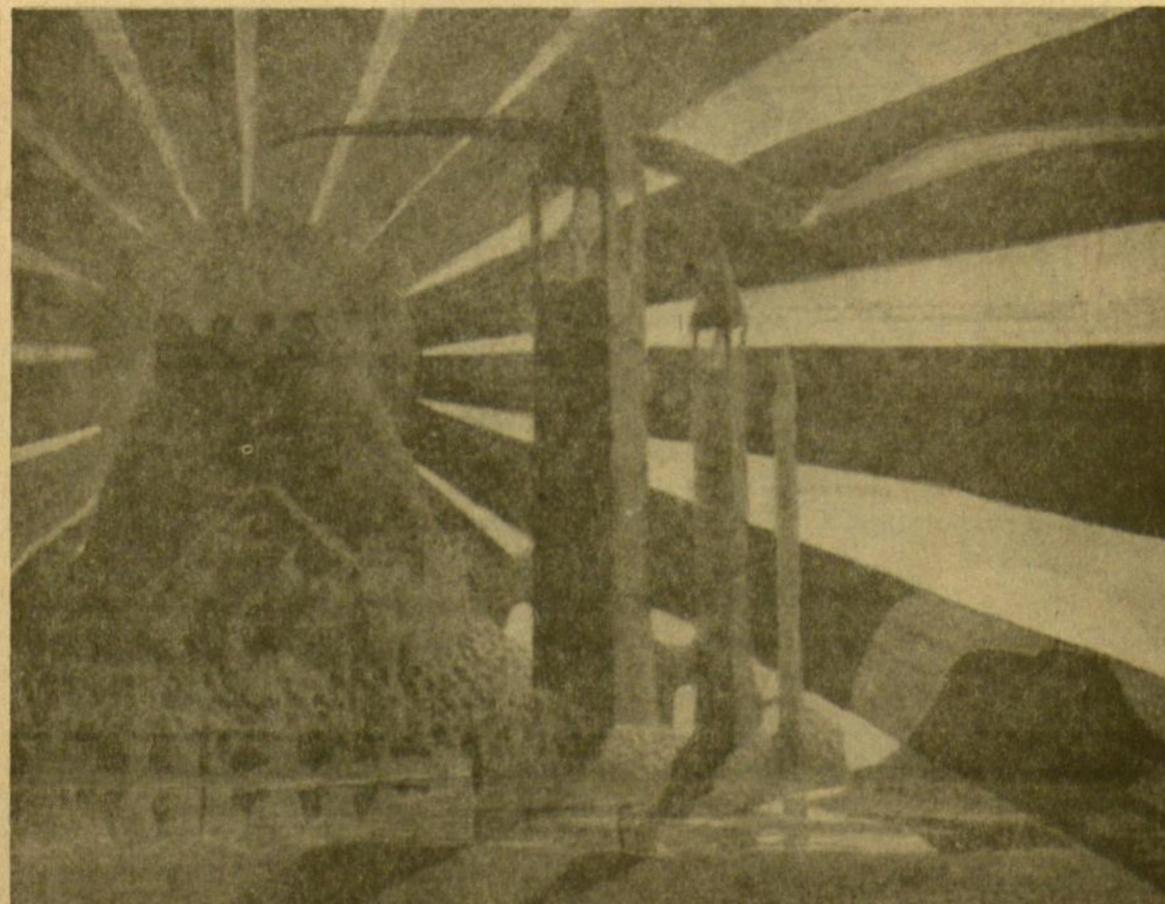
1970 metų data pasirodė Lietuvoje Antano Miškinio dvitomis, pavadinimas bendru pavadinimu "Poezija". Pirmame tomelyje (viso tik 273 puslapių) sudėtos iš visų rinkinių atrinktus eilės, o antrame (viso 192 p.) — lyrinės poemos. Vienas poetas iš Vagos leidykla težino, kodėl A. Miškinio kūryba išleista dviečių, o ne vienom tomeliu. Šiaip parinkimas yra poetui būdingas ir geras.

Antanas Miškinis savo, kartos poetu būryje éjo pirmoje gretėje. Pasížymėję lengvai dainingu eilavimui, liaudiškumu, lengva ironija, nevengé visuomeninį ainais laikais patriotiniais vadina-mu motyvu. Toks, galima sakyti, jis liko ir dabar. Jam būdinga visuomeninė ironija šiandien, žinoma, jau išnyko, o jos vietos iškilo gal dar ne visai natūralus, jo paties žodžiai tariant, "gražuolės liaudies" glostymas. Poetui liaudis ne naujiena, jis buvo bene liaudiškiausias savo karbos poetas forma ir motyvais, su tuo tikta skirtum, kad nepriklausomybės laikais jis buvo daugiau spontaniškas ir tikras negu dabar; šiai laikais jo poeziuje jaudinama prisiverstinė pastanga atspėti laiko dvasią ir ypač tos liaudies net ir švelniausia ironija neužgauti, o tik tenai, kur jis gali paliesti senus asmeniškus ir seno pobūdžio visuomeninius motyvus, jis yra šiandien dar brandesnis negu buvo.

Ši reiškinį būčiau linkęs aiškinti tokiu būdu: Antanui Miškinui liaudis buvo išimtinai sodžiaus varguomenė, iš šios liaudies eiles jam nejéjo nei smulkūs amatininkai, nei pramonės darbininkai. Jis pats iš sodžiaus kiles, jis taliaudis geriau pažino, be to, taliaudis buvo neorganizuota ir bejége. Tik tarybiniam istorikams ir literatūros tyrinėjams paslaptis, kad nepriklausomybės laikais pramonės darbininkoj, didžiai sudarė nelietuviškas elementas, o turėjo daugiau teisius negu sodžiaus varguomenė, kuri neturėjo nei darbo istatymo, nei ligoniu kasu, nei nedarbų pašalpu, nei vienų darbu... Poeto pasirinkimas pateisintinas. O dabar greičiausiai niekas nežino, kur ta "gražuolė liaudis" prasideda, ir itin, kur jinai bai-giasi... Darydamas skirtumą tarp sodžiaus varguomenės ir miesto darbininkoj, jokiu būdu nenu-riu ir neturėti tikslu pastarajų urmu nepatriotingu mažinti. Jos eilėse buvo daug nuoširdžiai patriotių žmonių. Būdingas gali būti ir tas pavyzdys, kad prieš okupantus 1941 metais patys pirmieji spontaniškai sukilo Sančių geležinkelio dirbtuvų darbininkai...

Patsai poetas apie tą dešimtmetyje aiškiai sako: "Pokario metais, tais labai neramiaisiais laikais, pergyvenau ir skaudžiausiu savo gyvenimo įvykius: už savas iškaidas, už savas iš svetimas nuodėmes teko užmokėti didelę kainą. Bet apie tai mano poeziuos skaitojai, tur būt, žino, nes patys esu apie tai viešai pasiskiebes. Šiandien jaučiuosi laiminges, turėdamas tvirtą po kojomis kelia gražioje tarybinėje tévynėje." (Tarybų Lietuvos rašytojai, 240 psl.)

Sibiro tremties galima daug kuo teisinti: asmenybės kultūrą, klasius, teismo apsirirkimą (iš pirmų šaltinių man yra žinomas, kad jis nežinojo, kuo yra kaltinamas, o tai sužinojo tikta tada, kai buvo amestuojamas, ir svar-

M. K. Ciurlionis

Juodoji saulė (1909)

gimtosios žemės jautimas po komisijos buvo, gal būt, svarbiau negu kuriai kitai kartai. Ją laisva prarasdamas, praradome visas jaučiasties godas, lygiai dalia praradome savo poezijos netarpišką spontaniškumą.

Dėl to ir norisi palyginti prašalaicio poeto likimą, su likimu to,

kuris nepaliko /gimtosios žemės iš tautos, gyveno tévynėje bei tolimosios šiaurės ir Sibiro vergu stovyklose. Bet ir čia tikra žodij galės tarti tiktaite atities literatūtos tyrimėtos, kuris turės daugiau faktų, negu mes turime. Antano Miškinio poeziuje yra dešimties metų properša. Sunku beijsivaizduoti poeto temperamento žmogų dešimčiai metų užkančius liežuvį. Ta dešimties metų tuštuma jaučiama ir šioje knygoje. Tarp eilių Tolima kelionė 1947, kur jis klausia: "ar kas galėtų žemės aši — istorija atgal pasuk?" ir Mano žodis 1957 m., kur jis prabilo, nesakyčiau, kad ne nuoširdžiai, bet lygiai dalia ir ne be vidinių pastangų: "gerai, kad aš ne emigrantas" ir "aš su tavim, gražuole liaudie." Prisiminus anuo laiku partijos pareigūnu poeto adresu, išreikštus rūšius kaltinimus, sunku patikėti, kad tikta suminėti eilėrašciai būtų to baisaus dešimtmecio prietilčiai. Tokia karta yra tiesa. Ir aš sakau, gerai, kad Antanas Miškinis ne emigrantas,

briausia, kad kaltinimai buvo išpiršto išlaužti). Anais "neramiaisiai laikais" viskas buvo galima. Bet yra dalyku, kurie man ir šiandien netelpa galvoje. Tą ma-nor mielą iš šanuose bendražygiai Antana Miškinį tarybi-nė tikrovė maitina štokiai siu-zetais: gailestingu seleru verslo garbinimu, orą teršiančiais ir šilus naikančiais Elektrėnais, ir krūminės tvaiku pašyinkusios grąžuolių liaudies liaupsinimais... Siūloma ne viena prekė yra pigi. O Miškinis geba ir šiandien prabili senu balsu:

(Poezija II, 124-125 pp.)

Bloškia vejas lapą, neša upė skiedra; Neša ir grąžinti niekad negalės. O tu dar svajoji rasti dangu giedra, Tu vis dar svajoji saulė ir gėles.

Ūkanas aptraukė tavo jauno skruostus;

Niekas jau nelaukia niekujau tavęs — Tu išvažinėjai lankas ir uostus, Tu išvažinėjai žeminičias gatves.

(Poezija I, 217 p.)

Poetui néra kurios nors visuomenės dalies, o yra vargstantis, kenčiantis, ir taip pat besidžiaugiantis žmogus. Iš tikrujų, ir jaučiasties Antanas Miškinis daina-vavo liaudi, bet jai etiketės neklifavo... Išskyrimas, etiketė yra tos pačios liaudies nužmoginimas.

Nepriklausomybės metais Antanas Miškinis yra paskelbęs tris savo poezių rinkinius, lygiavertieji pat yra paskelbęs ir vadina-mais tarybiniai metais: Eileraščiai, 1960; Arti prie žemės, 1965, ir Svakonė ir maišas, 1967. Parinkdamas dvitomis, poetas, atrodo, jautė, savo silpnypę: nepriklausomybės laikų eilėms poetas skiria žymiai daugiau vietus, negu tarybinė poezių.

Poemų tomelyje reikalai klosoti priešinga proporcija: iš 191 puslapių tikta 68 p. skiriami netarybiniam laikams. Konkrečiai tariant, knygoje telpa tik dvi tarybinų laikų poemos: "Gulbė ka-raliaus pati", ir "Svakonė ir maištas". Pirmoji yra daugiau vakiams eiliuota liaudies pasaka. Eiliavimas grakštus, fabula nebilogai pínama, bet tai yra tikta liaudies pasakos eiliavimas ir, manding, daugiau nieko.

Prašosi maža pastaba. 1957 ar 58 m. savastraštyje "Lietuvos pionierius" buvo paskelbta iš to paties vardo ištraukų, kurių knygoje negalima aptikti, nors tos ištraukos ir idėjinu ir meniniu požiūriu yra daug vertingesnės, tikta atrodo, kad jų paskirtis buvo visai kita; ji buvo skirta negrįžantiems tremtiniam — pagėbieliams graudinti, ir labai labai vykusių.

Antroji poema vaizduojanti nusivylusio savižudžio poeto Julius Janonio gyvenimą. Šią poemą būčiau linkęs daugiau vertinti negu pirmąja, nors ji parašyta nedide-

lės rimties ekilibristine forma:

Kazokai, kazokai greiti,
Kazokai raiti,
O tu net ir ne kareivis,
Jaunuolis moksleivis
Prieš vėja puti?
Negerai, negerai
Tu darai...
Daugiau nebedriski
Draugauti su driskiais;
Beprėkiškos jūsų mintys —
Visus jus kazokai sumindys.
Sostas stiprus.
Sostas negrius.

(Poezija II, 124-125 pp.)

zijos pastatytas Naujapilis, turėjęs iškūnyti buržuazinės Lietuvos ide-ala. Šio "ketvirtuojo miesto", kuri J. Kossu-Aleksandravičius kadaise pranašavo būsiant epochiniu (Naujoji Romuva, 1939 m. Nr. 4), 'Keturų miestų' poemoje poetas šiandien pagrįstai atsisako.* Keturiasdešimtasis miestas — Lietuvos atėitis, tiesa, buvo istorijos pastatytas (?!, J. A.), tikrai visai kitai, negu išvaizduavo poetas, rašydamas "Keturų miestų" poemą. Ir itin kitaip, negu manė ji už tai gyre tuometiniai oficialieji kritikai.

Garbus recenzantas vieno žinio, kad poetai niekad netarpinės atities nepranašauja. Ir ne recenzentas teisus, poetas. Niekaudokupacija nebuvuo poetu atities idealas, ir ne tikta poetu, bet ir tautos. Jančiarai gudrūs ir teisūs tik iki tol, kol turi tą, kuris jam už paslaugas pakiša be pavilgos lešiukų dubenelių... Nelaisvė yra nelaisvė, ir ta nelaisvė niekur taip akių nebado, kaip aptariamam Antano Miškinio dvitomy.

* Redakcijos pastaba. Kur neatiskys vienos savo poemos dalies, okupantai ir partijai pageidaujant, pavergto krašto po Sibirą dešimt metų tam-pytas ir palaužtas poetas, kai toje sistemoje net didžiai partijos herojai ne kartu prieš galia pasigriebusis varan "svento reikalo" yra atsišakę savo gyvybės. Tiki jau ketvirtuoju miestu — Naujapili — iš poemos išmetant, galvočiu neapsižiūrėta, jog tada reikia keisti ir visa poemos antraštę i "Tris miestus". Dabar antraštę dvitomis poetai senoviskai — "Keturų miestų", o to ketvirtuoju miesto skaitojant ten taip ir neranda. Tačiau mes jis čia savo skaitojam, pateikiame, kad aiškiai būtu matoma, kaip okupantus zuikiai kai bijo tiesiog mažiausio lapelio drebejimo. Antano Miškinis kūrybos žaliosiems čia "logiškai" jungiasi į kitus panasius nusikaltamusius okupantų veiksmus, išmetant iš Balio Sruogos šeštiamojo "Radvila Perkūną", iš Antano Baranausko dvitomio jo eileraščių ciklą "Keliunė Petarburkan", skerdiškai iš rašytojo raštų išpiauant tal, kas ne vienu atveju patiemis autoriams atrodė labai svarbu.

KETURI MIESTAI

ANTANAS MISKINIS

To paties vardo poemos ketvirtoji dalis, kurios trūksta Lietuvoje išleistame Antano Miškinio dvitomyje.

Ir suvažiuos žmonės iš keturių šou Mūsų laisvės, mūsų žemės ramios pažiūrėt.

A. Baranauskas

Lietuvai! Tavo aiškus kelias Atėty pro miestus, kaip Naujapilis. Atės dienos — ant rūtu šakelių. Brolių aukso voratinklius nariolius.

Nužymėta gyva tikrovė Pro Naujapili, šiandien simbolini, Prašalninkai pilis mums griovė, Susto bokštus pamaže jū bolint.

Kai visi, tai iš žengiamie drąsus; Kraujo potvynis teka gyslose, Krinta miglos, nukrinta rasos, Sviestai žengiančiai lenkiši vilniasi.

Mūsų akį patrukia daug kas Čia, žemės gimbos pakalnėse. Zmogu pajėgos auga ir auga — Sulaičyt negalės nei velnias.

Būna kelias vingiuotas ir suktas, Gyvenant prie viškelio didžiojo. Bus negalima lobti ir tuktai Atėitis ižvelgta atidžiai.

Svajonės į mintys netuščios. Kryžių žemė lobij akasimė. Brolių brolinių balius neguščios Dėl sužiedusios duonos kasmio.

Negražu žemumoj užrokštį, Kada matos tolyn akiratis. Ir be vėjo be nėko triokšt — Jeigu medžiui nudžiūti skirta.

Pamatysime vaisią erdvę, Šviesos į tiesos žinyciose. Žemę jauna, kaip nuotaka, parvedam Isrėdytai jis iš trinyciu.

Savo žvaigždžių akis papėres, Pamatyti, o Dievo Didingasis: Prunkčia padirviu žirgas beras — Tai sumindys kiekvieną įngli.

Kai šitoji šalį papėdo, Mūsų buvo pilni kalėjimai, Ji nebus tokio lėto būdo, Nes kraujo per daugel praliejom.

Matot, Nemunas ledai kai verčia? Dar jégos, dar plėčiau tik trupati, — Stiprūs pylimai lieka beverčiai, Ir nuo kranto granitas trupa.

Pats gyvenimas aiškiai išdeda Kasdieninių darbų evangelija. Jei kada kas aprobstė ižda, Mūsų širdį be galio gėlę.

Tu sustojai rytom po uosis — Lai palieka pelėti liekanos! Pačioje grožybeje stosies, Dar pirmajai perkūnijai pliekiant!

Užaugas tavo laukų papédėj, Didis miestas, sisai ketvirtasis. Dar iš vergiškų rūbų rėdant Ketas keliai užgrūdina tvirtą.

Nujauti ir pati, ko reikia. Pabylos pranašai paniekinti. Tai tu kelk, paikm lova ir eiki, Tau daugiau nei nelieka nieko.

Ir krauju nebijo nusiprausti, Priskelk, Lietuva sustinguosi. Niekai kraitų be gedos iškraustė Tu būk darbšt i teisinga.

Tu atsimeni dar, kas čia déjos: Nekélei akių iš po nuometo, — Brolių, seserys éjo ir éjo, Isikraustė pulkai anuomet.

Kažkur ten išeiv atskirkai Baigia žemén priešlink nostalgija — Kaip elgeta eina numirti, Ištroškes, tylus ir nevalges.

Vėtra šafodus nuplēša nuo kraigo Ir palieka namai nualinti. Bus visiems čia erdvės, kiek reikia; Čia nejausime kaulus geliant.

Tu neskei daugiau apatijo, Ne ponutė miestie išgurdusi — Apžiedavom tave mes patys — Vesdami iš nelaisvės ir skundo.

Lietuvon saulė pažemiu rieda, Žemės trauką junta astringiai — Toji žemė graži, kaip žiedas. Vyrams tiesias širdin išstringa.

Daktarai jie ir evangelistai, Darbo polekis visi didžiantis. Jie nerauda, kai minios paklysta. Eina dirbt ir gyvent dėl idėjos.

Pagaliau nei sidabro, nei aukso Nereikia. Trauks žemė garuojanči. Mes čia darbšt, teisingi išsaugim, Šilo paukščiams vasara grojant.

Upės griaudamos plauks ir tykios Pro Naujapili, miestą menama. Mes į visą kā nusakiai tikim — Darbo jnagi, raštai ir menai.

Mes nemokam perdem prisitaikyt, Savo žemės kelius atrasiame.

Lakštingala iš Joniškio

Susitikimas su Gina Čapkauskienė

ALEKSANDRAS KUČIŪNAS

Kai Chicagos Lietuviai opera manęs paprašė nuvykti Toronton pasiklausyti Ginos Capkauskienės dainavimo, Operos pirminkas Gediminas Kazėnas įteki pluošta anglisku ir prancūzišku laikraščiu su recenzijom apie man nepajistamą, iki tol ne girdėta dainininkė.

Gina Čapkauskienė — taip ji vadina profesionalų muzikos pasaulį. "Je suis lithuanienne" (esu lietuviu) — ji pirmiausia pabrėžia savo pasikalbėjimą su Montrealio "La Patrie" laikraščio korespondente. To interview autori, Suzanna Prieux, rašo, kad Gina dainuoja taip laisvai ir natūraliai, kaip ir alsuojasi: lakštingalos lengvumu ir su didele meile savo menui.

Iš pasikalbėjimo sužinom, kad savo dainavimą Gina mokėsi pas Mme. Pauline Donaldą, o operos meno Marie — Thérèse Palutin operos studijoje. Tos studijos pasirodyme iš dainavo sunkiai Nakties Karalienės partija, ištraukoje iš Mozarto operos "Užburtoji fleita". Montrealio muzikos kritikas Claude Gingras rašo, kad solistės pasirodymas tame vakare buvo "La révélation de la soirée."

Toliau skaitau kitam angliskam laikrašty, "The Gazette", kad solo ir duetu vakare su žinomu Montrealio bosu Jacques Pratt Gina Čapkauskienė ypatingo publikos pritarimo. Anot korespondento, baigus jai dainuoti garstaičiai pamisimo scena iš "Lucia di Lammermoor" operos klausytojai jai sukėlė dideles ovacijas. — Be abejos, nekantriai laukiai išgirsti Ginos Capkauskienės dainavimo Toronto rečitalyje...

Deja, tai nebuvu dainų — ar jų rečitali, kokias kone kas mėnesi džiaugiamės Chicagoje, bet balius su būtinai privaloma tam

Kitą dieną susitikom aptarti "Laiškų Lietuviam" koncerto programos bei solistės dalyvavimo "Traviatos" opejo.

Gina yra gražios išvaizdos ir malonios asmenybės moteris. Neturinti "primadonės" savybių, kalba tačiau apie savo meną užtikrintu žinojimu. Paprasta papasakoti apie save, nedaug, sakė turinti ką pasakyti. Kilusi iš Joniškio. Beje, priminė, kad Chicagos Lietuviai operos solistė Dana Stankaitė esanti taip pat Joniškietė; iš Joniškio yra kiles ir tenoras Virgilijus Noreika. Atseit, garbinga katinystė. — Dainavimo rimtesnes studijas mūsų solistė prädejo ir tebėtėja (jos niekad nesibaigia) Kanadoje. Nuo rudens žada išvykti Austrėn, kur turinti sutarti su Grazo opera. Grazo operos teatras, jei iš neprimaeilis, yra laikomas rimta, aukšta, prestižo institucija. Artimiausiai betgi Ginos planai yra jos rečitalis ir pasirodymas "Traviatos" operoje Chicagoje. Abiem išvykiams dainininkė, atrodo, rimtai ruošiasi.

Violetos partija nėra ištisai koloratūrinė, ją atlieka ir lyriinė, "Laiškų Lietuviam" meno va-

Solistė Gina Čapkauskienė

kariu solistė pasirinko idomią, imponuojančią, nors ir nelengvą, programą. Pradėsianti Haendeliel bel canto arijomis, po to dainuos net keturių Mozarto operų ištraukas. Dvi bus iš "Užburtoji fleitos" — tai Nakties Karalienės arijos, vienos sunkiausių koloratūrinio soprano repertuaro.

Antroji programos dalis kone išsisi bus lietuviška. Tai dažnai ar rečiau girdimų mūsų įžymiuojų kompozitorų dainos. Koncertą Gina užbaigianti jau minėta pampišimo scena iš "Lucia di Lammermoor"

Kalbam toliau apie "Traviatą". Gina Čapkauskienė ši payasari dalyvaus Chicagos Lietuviai operos "Traviatos" pastatymose, atlikdamai Violetos rolę. (Kaip žinome, du spektaklius dainuos mūsų jau pažiusta, žavojio Daina Mongirdaitė.)

Violetos partija nėra ištisai koloratūrinė, ją atlieka ir lyriinė,

sikrimtimą, padarius kažkokį, a-bejotiną sprendimą. Užtat 41 nr. su berniu, atsargiau žvelgianti iš už medžio, sako, kad gyvenimas idomus, bet turis daug nežinomų, jo reikia saugoti. 35 nr. — prieiviu visai nerūpi klasiko kolonų proporcijos, ritmas, estetika, — žmogus užticas kasdieniniuose reikalais. 67 nr. — rankos siluetas tarytum šaukiasi Dangaus pagalbos prieš fabriko kamino viešpatavimą.

Per daugeliu nuotraukų raudonu siūlu eina susirūpinimas socialinėmis miesto problemomis: skurdu, slegiančiu aplinka, ir joje augantį jaunimą: 61 nr. — vaid-

ko žvilgsnis pilnas rūpesčio; 73 nr. — kuo mažiau patyrimo, tuo daugiau problemų; 50 nr. — skurdei ir vaiko veidą dengia rūpesčiai. Bet ir suaugusiu veidai daug kur rūpesčio kupini. 52 nr. — veidas, atsisindės lango stikle, lyg apgaubtas viduramžių gotikos kontūrų, išvagotas sunkiu pergyvenimui, vis dar neturi ramybės.

Kitas A. Kezio nuotraukų bru-

žas — žmogaus vienišumas. 27

nr. — vienišumas prie "sukiu-

sių krantinės". 16 nr. — vienišas šimto kedžių tarpe. Pagaliau A. Kezio žmonės vis kažkur keliauja, negaudami reikiamas pagalbos, keliauja iš šviesos į tamsą ar atvirkščiai.

Trumpai suglaudus, A. Kezio fotografių nėra vien užfiksuoti vaizdai. Tai iliustracijos jam rūpimų problemų. Prasmės, turinio požiūriu A. Kezio fotografiose, visi pirmi, reiškiasi žmonių vieniniai pergyvenimai, piligrimiška jų kelionė per toli gražu nerojška žemę.

— o —

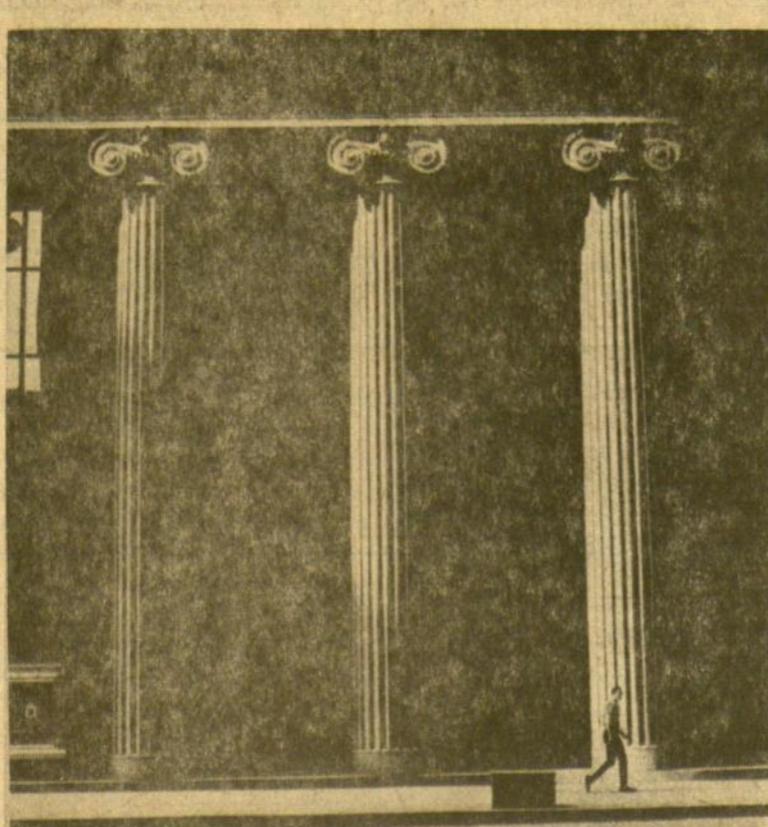
UŽSIDARO LONDONO DIENRASTIS

Londono rytinis dienraštis "The Daily Sketch" nuo gegužės mėnesio užsildys. įsijungdamas į "The Daily Mail"; turėjo 764,000 skaitytojų.

TYPEWRITERS

Sales, Service, Rentals, Repairs
ALL BRANDS — including
OLYMPIA and HERMES
Typewriters — Adders

A & H BUSINESS MACHINE
3530 W. 63rd St. Tel. 925-8875

Alg. Kezys, S. J.

Iš nuotraukų parodos Ciurlionio galerijoje

L. Urbono paroda Los Angeles mieste

PR. VISVYDAS

Vasarį 27-28 d.d. Los Angeles, Vertėtų dailininkui prie ju labiu pasikamuoti. Nuo didelių paroda. I atidarymą suplaukė gana didelis kaliforniečių būrys, vos tilpęs erdvėje Šv. Kazimiero mo-

kylos klasėje.

Is kur ta žmonių gausybė? Argi Urbonas jau toks kontrovėrsi kai patrauklus. Gal būt. Žinoma, dalis žiūrovų atvyko tiesiog iš parapijos salės, kur ką buvo pasibaigės D. Bindokienės vaidinimas Lituanica X-1. Prie pasisekimimo tikriausiai prädejo ir kvietimose atspausdinta užuominė, kad "parodą atidarys ir dailininką pristatys kino ir televizijos aktorė Jūratė Nausėdaitė - Ann Julian". Los Angeles lietuvių parengimose tokia gudri reklama pa-audojama jau nebe pirmą kartą. Gaila, kad kilniosios aktorės (tieki Rūta Lee, tiek Nausėdaitė) retai pasirodo. Ir ši karta laukto Jūratė egzistavo tik popieriuje.

Leona Urbona šiltai ir labai kultūringai pristatė Br. Raila, pagardamas Urboną ir žurnalistinius sugebėjimus. Žodyje apie modernių menų dailininkas daug nepamokslavo, pabréžė savo paveikslų ekspreesiy, egzistencinį pobūdį. Jie gimsta neplanuojami, dažnai eksperimentu. Tapę juos ir kelionėje: Toronto, Washington... Tuo būdu kūrinių dabar susikrovė daugiau, negu atvykus iš Australijos. Trokšdama glaudas kontaktu su žiūrovais, dailininkas pa-siūlė atskinėti į klausimus. Pasi-taikė ir toks "klasiškas" klausimas: "Ar jis paveikslui pavadinimą suteikiai prieš kurdamas, ar tik po visko?" Urbonas: "Aišku, kad paveikslą baigus, nes pavadinimas turi tik klasifikacinę reikšmę".

Nemačius Urbono visos kūrybos (Amerikoje ir Australijoje parduotų darbų), apie pajegumą sunku spręsti. Vydiuno portretas, ypač tas degantinis, smingantis žvilgsnis, imponuoja. Tačiau bendras parodos išpūdis — jėjas į kambarį ir keliais atvirais žvilgsniais apmetus keturių sienas — nėra stiprus. Kažkodėl nė vienas paveikslas neprirakinė. Nors šiaip viskas tvarkoj spalvų balansas, dabarties, aplinkos (vidinės, išviršinės) tematika; įvairumas, išradimumas; kai kur technika. Iš karto matyt — dailininkas pa-jsta savo amata. Jis skverbiasi į savo ir į gyvenamą neramia epochą. Stanga tačiau svarbiausio dalyko: meniškos jėgos, kuri priražtu, paverstu žiūrovą, ar bent nustebintų. O gal žiūrovui reikėtų ilgai su Urbono paveikslais pabūti, gal tada ir paaicietėtų jų magnetizmas? Taip pat kai kuriuose paveiksluose jaučiamas skubutumas, ir pasitaiko šiurkščių vietus. Matyt, parodon pakliuva ir ne visai vykė ar baigtų darbai.

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAJ

Galima pirkti dalimis ir išmokinėtai 30% iki 50% uolaida

SOUTHWEST FURNITURE CO.

6200 S. Western Tel. GR 6-4421

KELIONĖS Į LIETUVĄ IR Į LIETUVOS

Jegu šiai 1971 metais rengianti važiuoti į Lietuvą arba iškvesti iš Lietuvos savo giminės, tai jau metas anksčiau užsakantį vietas, nes vėliau iškrausti.

Vydadas kelionės į Lietuvą ir jau nuvežę virš 20 granių. Ateinačiai važių jis organizuoja net 5 ekskursijas. Jo vadovaujamojo įstaigaloje dabar dirba dvi lietuvių — Josephine Milesčiūtė ir Latvija Luneckienė. Nedelsite, vietių skalėlius grupėse ribotas. Tel. datu ir kitu informaciju kreipkitės į

WALTER RASK - RASCIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

KAS 9 SEKUNDĖS JAV-SE GIMSTA ŽMOGUS

Zurnalas "South" skelbia tokias statistines žinias: JAV-se kas 9 sekundės gimsta naujas žmogus, mirėta viena kas 16.5 sekundės. Kas minutė į JAV atvyksta naujas emigrantai ir kas 23 minutės iš JAV išvyksta vienas gyveno ojas apsigyventi kitame krašte. Suvedant žiūrias į ūgenius, kad kas minutė JAV-se atsiranda beveik keturias žmogus dalgiai, kas valandę — 232. Per vieną parą JAV gyventojų skaičius paauga 5-57-kai.

HOLLYWOODO AKTORIAUS MIRTIS

Los Angeles mieste mirė filiu ir elevizijos aktorių Roy Glenn, 56 m. amžiaus. Jis yra vaidinės naujam filme "The Great White Hope".

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HOME
LOANS

SAVINGS
INSURED

Serving the Lithuanian Community
57 years with personal attention.

4071 Archer Ave. (West of California Ave.)
Chicago, Illinois 60632 Tel. LA 3-8248

Greičiausias, taupingiausias ir paprasčiausias kelias siušti

DOVANAS

savo giminėms į Lietuvą ir USSR
yra nupirkti jiems

PREFERENTIAL SPECIAL RUBLE CERTIFICATES

SPECIALIŲ RUBLEIŲ PAZYMĖJIMUS

Kuriuos galima pakieisti į pirmos rūšies prekes specialiose Vneshposytorio užsienių valiutos kramtuves.
KOKYBĖ YRA AUKŠTA — KAINOS ZEMOS

Naujo katalogo apie šiuos pažymėjimus kreipkitės į bet kurį mūsų prisijungusiu firmą:

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
TEL. — (212) 281-7729

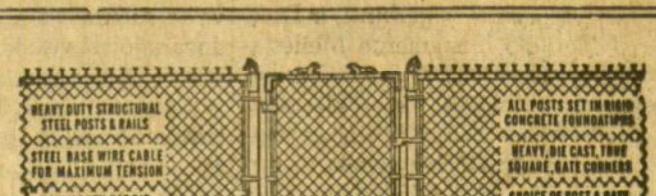
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
TEL. — (215) 925-3455

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
45 West 45th Street, New York, N. Y. 10036
TEL. — (212) 245-7905
ar į ju skyrius, ar tiesiog nrai;

PODAROGIFTS, Inc.

220 Park Avenue South (kampus 18-tos g-vės)
New York, N. Y. 10003 Tel. 212 - 228-0547

PERSEPEJIMAS. Dėl savo saugumo ir greito užsakymų išpildymo, užsakykite TIKTAI per viršuje išvardintas firmas ar jų skyrius, kurios yra oficialiai pripažintos atstovauti PODAROGIFTS, Inc.

DENGIAIME STOGUS

ALUMINIIJAU RYNOS (Gutters)
vandens nubėgimui.

Nerūdija ir nereikia dažyti.

T V O R O S: ivairiausio aluminijaus, plastikos, plieno, ivairių spalvų.

S T O G E L I A I
DURYS - LANGAI: ivairių spalvų ir kainų.

Naujausi žieminiai balto emalio ir "stainless steel" langai.

Apkalame aluminijum medinės namo dalis.

KOSTAS BUTKUS

Telef. — Prospect 8-2781

NAUJI EIDNIAI

• AIDAI, 1971 m. vasario mėn. Nr. 2. Mėnesinis kultūros žurnalas. Redaguojas dr. Juozas Girnius, 27 Juliette St., Boston, Mass. 02122. Žurnalą leidžia lietuvių pranciškonai. Administr. T. Benvenutas Ramanauskas, O.F.M., 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221. Metinė prenumerata 10 dol.

Pirmaisiais žurnalo puslapiuose yra karta alkcentuoja musikos temas okupantų darbas mūsų literatūros istorijos puslapiuose. Cia plačiai komentuojama Lietuvos tik kaip išleisti vysk. Antano Baranauskų raštai dviejuose tomuose, kuriuose tačiau nerandame jo garsiojo eileraščio ciklo "Kellionė Pe'aburkan". Recenzijos — komentarų priekyje atspausdinta taipgi ištraukos iš anio, okupantų išgaudinusio, Baranauskų eileraščiu ciklo.

Apie mūsų ir tarptautinės politikos 1970-foeso metuose rašo Vytautas Vaitienės. Prie jau ne kartą mūsų spaudoje kedenčios Lietuvos karalių ir kungių galvų bylos čia "Aidui" puslapiuose gržta iš istorikas Juozas Jaskaitas. Be iki a ko, straipsnyje labai įdomu tai, kad žinomas mūsų istorikas taipgi čia teigia, jog turimas lenkų Krėvos akto dokumentas yra falsifikatas.

Lieturinių žurnalo puslapiuose yra karta negali vienos žanrienės Lietuvos literatūrui; ducdama pluoštas Janinos Degutytės eileraščių ir Prano Visvaldo straipsniai pradžia apie J. Degu'ytę ir J. Vaičiūnaitės kūrybą. O kada bus galima tikėtis panaušaus respektu (ne vien tik žurnalistiniu V. Kazakevičiaus trupiniu) ir išeivijos literatūrai šiandieninėje Lietuvos spaudoje? Dos ojevskio 90 metų mirties sukaktis minima Stanisław Mackiewiczo studijos apie Dostoevskį ištrauka, lietuvių kalbą išversta Juozo Kėkštą. Gerai supin' a, Goyos Šurpias groteskas ar net Bosch'o siurealistinius pa veikslus primenant, bet ant lie tuviško pamušalo sukirpta Pr. Domo Girdžiaus apybraiža "Siandiniai protagonistai".

Apžvalginėje žurnalo dalyje S. Asrys Barzdūkas rašo bendruomenės organizacijų klausimui; labai gerai paruoštas, ir aktualias problemas kelia Australijoje išvysti vadinančių Lietuvos Dienų aprašas; taipgi duotas gana konkrečius vaizdas ir Baltijos studiju II konferencijos, išvystos praėjusių metų lapkričio mėnesyje San Jose, šalia San Francisco, vaizdas, kuriamo aikškiai matome, jog lietuvių skaičius ir jnašas šiam bendraume baltų akademikų siekyje yra pats mažausias, ir tuo mes turetumėti labai ir greit susirūpinimą; lie uviškos architektūros klausimui, ryšium su vasarnamio konkursu, užsimena Jurgis Gimbutas. Naujų knygų skyriuje recenzuoja S. Spalio romaną "Rezistencija", Balio Sruogos "Radvilo Perkūno" naujoji laida ir J. K. Karlo "Numizmatika".

• Vytautas Volertas, PRAGARO VYRESNYS. Premiuotas romanas. Išleido Lietuviškos knygų klubas 1971 m. Viršelį piešė Giedrė Vaičienė. Kniga 273 lpsl., gaunama "Drauge", kaina 5 dol.

Tai "Draugo" romano jubileinė — dvidešimtā korkursa laimėjės veikalas. Vytautas Volertas šiuo premijuotu romanu pristato naują žmogų. Tas naujas pasaulis — tai skupuotus Lietuvių kolūkis, kuriame rutuliojasi romano intriga. Gyvenimas čia jau yra skirtingas, sumechintas, sutechintas ir suravarytas. Naujas žmogus — tai

kričio dvidešimt trečiąjį nukeldama į istoriją. Niekas iš Vilniaus ne esančiu žmonių ne užaučia, kad prieš akis vykusi drama, sankryža bru alumo, klastos ir bukaprotškumo, puoselėto polėlio į laisvę, žmogaus laisvės troškimu suniekinimo, nedings kasdienybės sruata, bet nužengis į istoriją ir ilgai pasipiktinimo ir apmaudo virpuliais drebins šimtus milijonų žmonių.

• Karolė Pažeraitė, ANAPILIO PAPÉDĖJE. Romanas. Išleido Lie uviškos knygų klubas 1971 metais Chicagoje. Aplankas Giedrės Vaitienės. Kniga 280 lpsl., kaina 5 dol., gaunama "Drauge".

Žis romanas yra ketvirtuoji mūsų autorės knyga. Pirmoji jos apysaka "Nusidėjėlė" išleista dar Lietuvoje 1933 m. Išeivijoje anksčiau pasirodė romanas "Liktinės" 1948 m. ir novelių rinkinys "Didvyrių žemė" 1954 metų a'.

Naujame romane "Anapilio papédėje" autorė aprašo audringus Lietuvos neprirklausomybės atstatymo laikus. Jie yra pateikiami jaunos mergaitės išgyvenimui požiūriu. Jo veiksmas daugumoje vyksta vaizdingose Dzūkijos ežerų apylankėse, iškeldamas prieš mūsų akis šio krašto koloritą. "Anapilio papédėje" pasižymi ne tik labai jautriu doriškai kilnais jaunimo vaizdavimu, kuo pasižymėjo atgimstančios Lietuvos jaunumas, bet ir savo pasakojimo autentiškumu. Autorė šiam romanui panaudoja apsčiai savo to meto dienoraščio užrašus, tokiu būdu suteikiama jam dokumentinio pobūdžio.

Gerai, kad šis jaunimo žurnelas liečia aktualias, kartais net skaudžias, net tam tikras kone žaizdų atverimo temas. Tačiau visa tai liečiant, labai svarbu rašančiam netapti perdaug jausmingų, nebūti vienašališku ir nenušokti į kraštutinumus. Otokui pertemptimui "Ateityje" jau galima pastebėti. Gi už tokias vietas ir ši žurnalo pamėjinėja rašantis galvos jau ne guli.

Sj karta ypač užgirtina žurnalo naujo numerio pirmųjų puslapių tema: "Minėjimus sukonkretinant". Mintyje turint Vasario 16-tos minėjimus, žurnalo redakcija siifo į juos daugiau į jungti kultūrinius programos, daugiau visckio kultūrinio elemento, kviečia labiau kul'ūrininkus savus ir svečius kalbėtis ir pan. Viskas labai gerai, tam ir mes pritarime. Bet kai žurnale rašoma, jog anuos minėjimus turėtu ruošti "ne politinės, o kultūrines organizacijos", argi tuo nešokama į kitą kraštutinumą? Rašoma, jog ne gerai, kai daebat visur vien tik politika. O ar bus jau tada gerai, kai visur bus vien tik kultūra? Mums rodos, kad čia reikia ir vienos ir antrios pro ingos sutarimo. Ypač Vasario 16-tos minėjimų proga, kai minima kaip tik politinio akto sukaktis. Vis'kas vengimas politinio aspektu čia būtų jau vėl tolygas

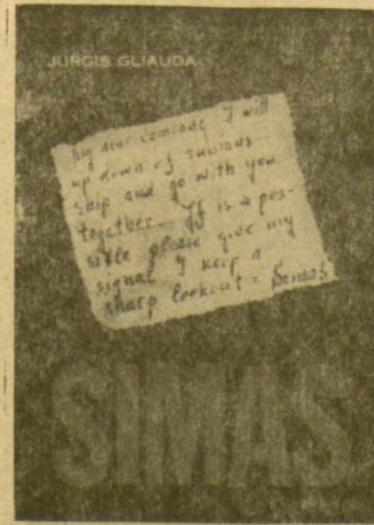
• Pragaro vyresnysis yra psichologinis žvilkis į sulažytą ir baimės persekiomą žmogaus vidaus gyvenimą. Jo prigimtyje tebėra visi tie dvasinių pradai, kuriuos jis atsiene į praeities, bet baimė juos gnuždo, suraišoja dvasinius polkius, iššaukia vidinę kovą ir dvielypį gyvenimą. Tai kova pačiai, žmogus tarp dvasinių aukščių ir žmogiškų silpnibių, kurios verčia prisitaikyti prie turinės tikrovės ir paklusti regimiesiems ir neregimiesiems veiksniams, tvarkantiems visą gyvenimą. Romanas yra originalus savo siužetu ir vaizdavimo tikrove. Tas Pragaro vyresnysis čia nėra idėja ar valdymo sistema, bet kaip t'k tos sistemos surakintas, užsislėpęs kūnigas, gyvenas dvielypį gyvenimą — giliu tikėjimu ir baime į išpažinti. Tačiau dvasinis nerimas net ir šiam žmonių gyvenimėjimui jaučiamas visa savo įtaka, ypač nelaimės.

Au'orius savitai sodriu žodžiu ir sultingu stilium atidavė naują duoklę lietuvių literatūrai. Dailiojo žodžio mėgėjams šis romanas bus dovanos. Ji skaitydami, labiau išsiaus į psichologinius žmogaus išgyvenimus dabantinėje tikrovėje, kuriu mūsų krašte sukurė komunizmas.

• Jurgis Gliauda, SIMAS, Išleido "Vilties" draugijos leidykla 1971 metais Clevelande. Kniga 160 lpsl., kaina 3 dol., gaunama "Drauge".

Tai suliteraturintas, bet nuo tikrovės nea'itrauktas, Simo Kudirkos tragiškųjų pastangų ištrūkti laisvėn aprašymas. Kiekvienas lietuvis, anuos Simo žingsnius dienų dienom taijautriai išgyvenęs, šią knygą skaitydamas, vėl pakartotinais juos seks su kvapą užimančiu širdies virpėjimu ir nuo puslapiai neatsitraus, kol nepabaigus šį paskutinį knygos skirsnelį:

"Kalėsi jau nauja diena, lap-

Jurgio Gliaudos naujosios knygos viršelis su Simo Kudirkos laiškuo

siuštinumas. Todėl kažin ar verta "Ateityje" šia tema rasačiam tą politiką ir uos politikus linksniuoti daugiausia tik kone pajukine prasme? Kažin ar verta stengtis mūsų lie užsakaijai jaunimą "nopolitinti", kai amerikiečių mokyklose visčiau siomis kryptimis jis stengiamasi dabar kaip tik "supoli inti"?

• LIETUVIU DIENOS, 1971 m. vasario mėn. Nr. 2. Vyr. redaktorius Bern. Brazdžionis. Leidžia A. F. Skirius. Metinė prenumerata 8 dol. Redakcijos ir administracijos adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029.

Naujame žurnalo numerijoje daug démesio skiriama Lietuvui Bendruomenės darbams, ypač daug vienos skiriama Ausralijos lietuvių veiklai ir jų kūrybai.

Elektra iš saulės

Izraelio fizikos laboratorija paskelbė suradusi būdą saulės energija pigiai paversti elektro. Panaudojamas kamdijaus sulfatas, kuris sugeria saulės energiją dieną ir nakčia išleidžia ją paverčiant elektro. Tas būdas jau naudojamas Tel Avivo - Jeruzalės vieškelyje ir duoda žybčiančią geltoną šviesą. Šiuo būdu bus palaikoma naktinė šviesa Titan sasisario švityrų, Raudonojoje jūroje.

ATKASE KELIOLIKOS SINT-MECIŲ SENUMO LAIVĄ

D. Britanijoje, tvarkant Granvėnės pelkų drenažą, surastas senovės laivas, kuris buvo nugabentas į Jūrų muziejų. Atrodo, kad laivas yra iš laikotarpio tarp 400 ir 800 metų po Kristaus.

• INTERTRADE EXPRESS CORP. Pirmiausiai Jums praneš, dabar jūsų giminės tai patvirkinti.

Užsakykite tik SPECIALIUS RUBLIŲ PAZYMĖJIMUS SIUSTI Į LIETUVĄ.

Specialių Rubliai yra verti keturis kartus daugiau nei reguliarūs rubliai.

Jūsų giminės gali išsigyti, kai tie nori, už dailel reguliarios kainos, tai yra už vieną ketvirtadalį reguliarios kainos arba net ir mažiau. Kai kurį daiktą kainos yra tokios žemos, kad vertė yra 10 rublių už kiekvieną dojeli. Rašykite mums arba skambinkite į mūsų jums prisijusime VISAI NEMOKAMAI mūsų naujų iliustruotų katalogų. Jūs tada stikinksite, kad SPECIALIUS RUBLIŲ PAZYMĖJIMAI yra geriausia dovana. Pristatomos į namus 3-4 savaičių laike.

Kaina \$2.13 už vieną Specialių Rublių.

VISISKAI JOKIU KITU PRI-MOKĖJIMU. Galite siusti bet kokią sumą.

PILNAI GARANTUOTA

Užsakykite Dabar.

Užsakykite Tik Per

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street

Penktas aukštasis

New York, N.Y. 10010

Tel. — 982-1530

REIKALAUKE MŪSŲ NE-MOKAMO NAUJO KATALOGO.

SVARBUS

Mes specialiai imame užsakymus automobiliams ir būtams.

DIXIE GOVERNOR RESTORANAS IR LOUNGE

175 h ir Dixie Highway, East Hazelcrest, Ill.

(iš Chicago važiuoti Western Avenue iki 175th Street)

Restoranas atdaras nuo 6:30 iki 10 val. vak.

Lounge atdaras iki 3 val. ryto kasdien

Išnuomojamas 5 salės, iki 350 vietų, parengimams, vestuvėms ir kt.

Skambinkite 798-7770 arba 798-7000

Česlovas ir Elzbieta Sakevičiai,

Savininkai

5 1/4 %

Mokamas už vieną Metų Certificato saskaitas Minimum \$5,000.00

PINIGAI INESTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIUS NUO 1 D.

Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: PIRMAD. ir KETVIRTAD. 9 v. r. iki 9 v. v.

SESTAD. 9 v. r. iki 5 v. v. ANTRAD. ir PENKTAD. 9 v. r. iki 5 v. v.

SESTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. TRISIAD. uždaryta.

MIRE DAIL. KNATHS

Vienas iš labiausiai žinomų senesnės kartos abs raktystu taip toju — Karl Knaths — mirė Cape Cod ligoninėje, Hyannis, Mass., sulaukęs 80 m. amžiaus. Yra dirbęs daugelyje didžiųjų JAV muzieju.

ATOMINĖ ELEKTRA ISPAÑIJOJE

Ispanija turi vienin'elę atominę elektros jėgainę Zoritoje. Jos pajėgumas 1,600,000 kilowat-valandu.

NAMŲ TAISYMO DARBAI

Stallaus, dažymo ir visus kitus darbus atlieka lietuviai — labai prieinama kaina.

SKAMBINTI RE 7-9615

WAGNER & SONS

Typewriters — Adding Machines — Checkwriters

NAUJOS — PARDUODA — Taiso NAUDOTOS

virš 50 m. patikimas patarnavimas NAUJOJE VIETOJE

5610 S. Pulaski Rd., Tel. 581-4111

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

IR MEGEJAMAS

Daug sutaupysite pirkdami čia įvairių filmų foto aparatus bei juo reikmenis. Pasinaudokite pagotu planu atidėdant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 val.

REIKMENYS FOTOGRAFAMS

KULTŪRINĖ KRONIKA

Amerikiečių mokslininkai atžymėjo prof. Rimvydo Šilbajorio knygą apie 14 mūsų išėvijos rašytojų

Prof. Rimvydo Šilbajorio "Perfection of Exile: Fourteen Contemporary Lithuanian Writers" (Išleista Oklahomaus universiteto su Lietuvių fondo paraša) šiomis dienomis ypatingai atžymėta Amerikos kultūriniam gyvenimui. Ohio valstybiniu universitetu (The Ohio State University, Columbus, Ohio), kuriai profesoriai ir dr. R. Šilbajoris, prezidentas Novice G. Fawcett yra gavęs iš Amerikos Moderniųjų kalbų draugijos sekretoriuas John Hurt Fisher šio turinio laisą:

"Mums yra malonu Jus pain-formuoti, kad profesoriai Rimvydo Šilbajorio knyga "Perfection of Exile: Fourteen Contemporary Lithuanian Writers" mūsų At-rankos komiteto žymiu mokslininku buvo parinkta kaip labai rekomenduotinė veikalas Amerikos moderniųjų kalbų draugijos (The Modern Language Association of America) nario bibliotekai (MLA Book Club). Knygos, į jungintinos iš mokslo bibliotekos, nužūrimos tarp naujuų universitetinių leidinių, turint galvoj jū išskirtinę vertę Amerikos Moderniųjų kalbų draugijos (MLA) klubų nariams. Esame iš tikine, kad profesoriai Šilbajorio knygos parinkimas rodo jo veikalo didele svarbą mokslo bendrijai".

Šitokioje Amerikos mokslininkų šiai knygai išskirtinio pri-pazinimo akivaizdoje (o knyga ir buvo rašyta angliskai kalbančio pasaulio kultūriniam klorui), reiki tik stebėti "Dirvos" laikraščio ir tame rašančių anonimų išpuolių prieš šią knygą ir jos autorių, nuenant net i asmeniškų insinuacijų plotmę. "Dirvos" šio pobūdžio

akcija čia ir galėtu būti labai taikli iliustracija Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Centro valdybos pirminkino Stasio Barzdžiaus rūpesčiu, jo keliamam š. m. "Aidy" žurnalo vasario mén. numerijoje, kur jisai cituoja pastarajame Vliko seime dr. Kazio Karvelio pareikštą mintį: "Spauda, kuri labai daug prisideda prie viešosios nuomonės formavimo, dažnai savo komentarais atbaido juosius veikėjus nuo lietuviškos veiklos. Cia kalbame ne apie konstruktyviajā kritikā, kuri mums labai reikalinga, bet apie kritiką, kuri savo stilais ir žiniu šaltiniuose daugiau mena šeitūs, ne nuoširdu vertinimą. Mūsų spaudas kai kurie kritikai stokoja inteliagencijos, kultūringo stiliaus ir atskomybės jausmo". Cia dar pridurtina ir ten pat pasakyta inž. Algimanto S. Gečio sugestija: "Moralinio autoriteto vardu ateityje iš veiksniių laukiam oficiales pasmerkimo organizaciją, spaudos ar asmenų, emocinio patriotizmo vardu drįstančių svaidyti jrodymais nepagrūstus kaltinimus".

"Draugo" kultūriniam prie-de i pirmajį "Dirvos" išpuoliu prieš šią amerikiečių mokslininkų net išskirtinai ivertinta prof. R. Šilbajorio knygą buvo atsakyta paties redaktorių vedamuoju. Tačiau i pakartotinus "Dirvos" šios temos raštus asmeniškai redaktorius daugiau nereaguos, manydamas, kad nėra tolimesnei kalbai plotmę, lygai kaip jos nebūt, jeigu norėtum vesti diskusijas su iš prigimties aklaus apie Galidiko pa-veikslų spalvas.

• Svarstomas K. V. Banačio operos pastatymo galimybės. "Jūratės ir Kas'yčio" operos, kurią sukūrė komp. Kazys Vilkoras Banačius ir kurios klavyras greit išeis iš spaudos, buvo susirinkę išklausytu dirigenitu Aleksandro Kučiūnu redakcijos, pačiam redaktoriui skambinant, operos sol's ai, Chicago Lietuviai operos valdyba ir kai kurie kiti kviečiai asmenys. Ta proga pasidalinta mintimi apie tos operos pastatymo galimybes.

• Atideng'as dailės lobis Kauno bazilikoje, United Press International iš Maskvos praneša, kad atnaujinant Kauno baziliką, rasta užmūryta sienose 30 paveikslų, tapytų XVI ir XVII amžiuje, darbai olandų taptoju ir vienas Rubenso. Tie paveikslai priklauso kadaise Čiurlionio galerijai. Kad paveikslai nepatektų okupantams, juos ten užmūrijo II pasaulinio karo metu, ir tie, kurie tai padarė, arba užmiršo, arba jų gyvu jau nera. Drėgmė bent kiek paveikslus apgadino. Jie dabar restauruojami ir bus grąžnti, kam jie priklauso — Čiurlionio galerijai Kaune.

• Dvi Kazio Šašos komedijos Klaipėdoje. Šio miesto dramos teatras sausio mén. pa'eikė pirmają premjerą — dvi viena veiksmes K. Šašos komedijas: "Poliotą" ir "Abstinenciją". Pa-statė vyr. rež. Povilas Gaidys,

Max Liebermann (1847–1935)

Dailininko sodas

Devyniolikto šimtmečio vokiečių menas

Parodos Chicagos Meno institute proga

SAULĖ JAUTOKAITĖ

Tokiu pavadinimu dabar iki kovo 28 d. vyksa meno paroda Chicagos Meno institute. Norint šią parodą tiksliau ivertinti, reiki būtinai, nors ir trumpai, susipažinti su ano laikotarpiu Vokietijos meno istorinėmis vystymosi aplinkybėmis.

Sis meno laikotarpis, 19-tasis šimtmetis, tur būt, yra vienas iš menkiausių Vokietijos meno istorijoje. Siame laikotarpyje neiškilo čia ne vienas dailininkas, kuris savo stipriu genialumu būtų buvę įtakinges tarptautiniame mene, kaip tuo pačiu laiku tiesiog knibželėjo daug stiprių, originalių ir įtakingu menininkų Prancūzijoje.

Vokiškam menui nuosekliai vystytis buvo dvi pagrindinės priežastys: pirmiai, Vokietija tuo laiku nebuvó viena suvienyta valstybė, o antroji, ji neturėjo pagrindinės savo meno mokyklas. Tuometinė Vokietija dar valdės atskilomis nepriskausomis kunigaikštijomis ar provincijomis. Šitaip pasidalinusi, Vokietija neturėjo pagrindinės valstybinės meno mokyklas, kaip kad turėjo Prancūziją savo Paryžiaus meno akademiją. Vokietijos kiekvienas provincijos didesnis miestas tenkinosi atskirois meno mokyklomis, kurios neturėjo nustatyto bendro meninio lygio, kaip kad turėjo Paryžiaus Academie des Beaux-Arts. Vokietijos meno mokykla reiškėsi skirtingai: Muencheno meno mokykla skyrė demesį istoriniams menui, pa-

meniniu keliu. Šią vokiščio dailininko nerima parodo vieno gabiausio šios meno parodos dalyvio dailininko Anselm Feuerbach blaškytasis iš vienos mokyklos i kita. Savo laiškuose jis ir rašo apie aną savo neapastenkintiną, kai negali suprasti, kas iš tikruju sudaro tapybą.

Kai 19-tame šimtmete visu prancūzų menininkų keliai vedė į meno centrą Paryžių, tuo pačiu laiku dauguma Vokietijos dailininkų keliauto į Romą. Trūkstant pilnesnio vieningo vokiškojo meno vystymosi, kaip italių prancūzų, olandų meno, 19-tojo š. pradžioje Vokietijoje susikūrė dvi skirtinės dailininkų grupės. Pirmoji grupė pasivadino Š. Luko tapetyų broliją. Vėliau, persikelus į Romą, ji ga-vo nazariečių vardą. Ši dailininkų broliją atmetė 18-tame š. įsigalėjus Grajikijos ir Romos atnaujinto klasizizmo pragoniškas temas, ieškojo savo temoms įkvėpimo krikščioniškuos viduramžių ir renesanso laikus. Šie dailininkai, gyvendami Romoje, ieškojo to meninio vienigungo, kuriamo menas ir gyvenimas, gamta ir dvasia pasireiška savo visoje pilnumoje. Antroji grupė pasivadino romantikais, kurie pasižymėjo turtingomis spalvomis, susiekdamas stipriu emocinę nuotaiką klasikinėms temoms. Vokietiniai menininkai, gyvenę ir tapę Romoje, vadovavosi praeities didžiųjų dailininkų darbais, o tie, kurie pasiliuko savame krašte, vadovavosi savo pačių meniniu pasitikėjimu.

Tik apie 1870 m. Vokietija pradėjo pamažu išstiprinti savo meno mokyklą Berlyne, kuri palaipsniu jau pakeitė vokiščiamas dailininkams Romą. Berlynas tapo Vokietijos meno centru. Iš šios Berlyno mokyklos vo-

kiškasis menas išsinėš savo bendrą charakterį, kuris davė pradžią 20-tojo amžiaus Vokietijos menui. Iš Berlyno meno mokyklos išėjo ir žymūs, šioje parodoje dalyvaujančios, impresionistai: Leibermann, Slevogt, Uhde į Corinth. Jie, sulaudami teptuko brūkšnius, tapé prancūzų impresionistų įtakoje, pasivindami tai, kas jiems patiko, pagrindu palikę vis dėlto Berlyno mokyklos realizmu.

Vienas iš labiausiai žadančių šios parodos romantikų dailininkų buvo Phillip Otto Runge, parodoje pristatomas tik dviejų darbais: dailininko autoportretu ir jo mistišku paveikslu "Rytas". Tačiau šio gabaus dailininko gyvenimas užsibaigė su 33 metais. Kitas romantikas Anselm Feuerbach savo autoportrete parodo savę gyvą, jauną, energingą, savimi pasitinkintį, bet kartu nerimaumantį. Nuotaikings savo humoru yra Carl Spitzweg paveikslas "taikos mete", kuriamo parodos kareivio nuobodulys nekariaujant.

Aplankę šią 19-tojo šimtmečio vokiškojo meno parodą, pamatojome, kad šis laikotarpis nepasižymėjo didelias menininkais, kai tuo tarpu ta pati tauta tuo pačiu laikotarpiu dėlėsi pasauliu tokius milžinius muzikos kūrėjus kaip Schumann, Brahms, Mendelssohn, Wagner, Bruckner, Mahler, Strauss.

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIÐAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvų DirektoraiTrys Moderniškos Koplyčios
4330 South California AvenueTelefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — Yards 7-1741-2

MAZEIKA & EVANS FUNERAL HOME

THREE
AIR-COnditioned CHAPELS
Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REPUBLIC 7-8600

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
— TEVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS.

2533 West 71st St. Telef. GROVEHILL 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNSHIP 3-2108-09

AIKSTE AUTOMOBILIAMS STATYT

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvų Direktorų Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS
2424 W. 69th STREET
2314 W. 23rd PLACETel. REPUBLIC 7-1213
Tel. VIRGINIA 7-6672PETRAS BIELIONAS
1348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAFAYETTE 3-3572ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YARDS 7-3461POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YARDS 7-1911JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YARDS 7-1138-1139VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, IL. Tel. OLYMPIA 2-1003LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
649 East 162nd Street, South Holland
10821 South Meridian Avenue, Chicago
TEL — CO 4-2228

Perskaite Drauga, duokite kitiemis našiskaityti

TRYŠIŠEIMOS GENERACIJOS APTARNAUJA MŪSŲ KLIENTUS!

1971 Chrysler —
Newport, 4 dr.
\$3,733.00

1971 Plymouth
2 dr. \$2,313.00

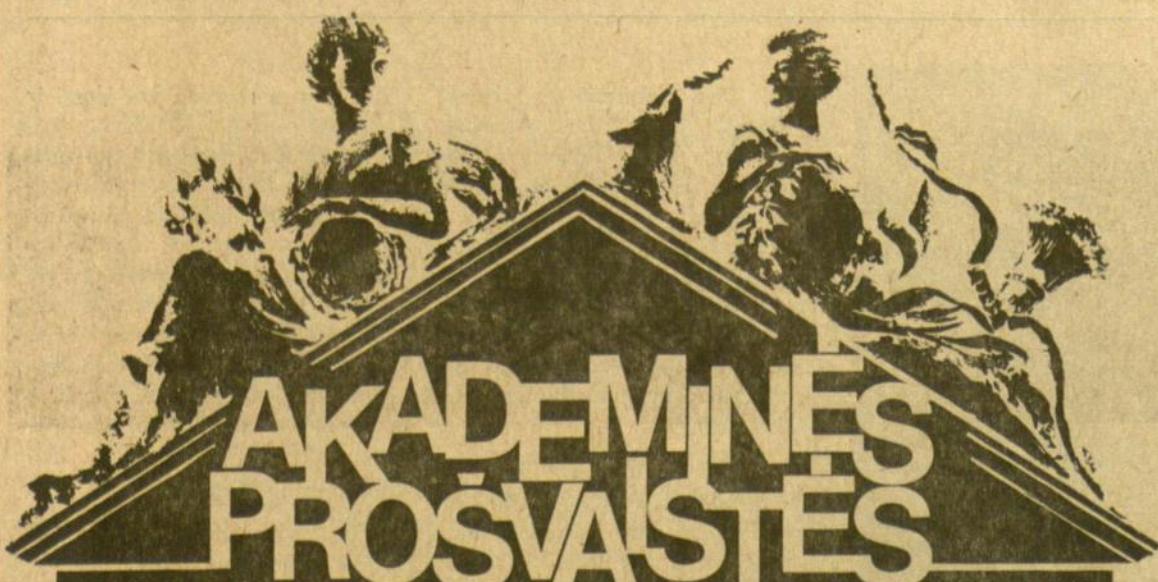

BALZEKAS MOTORS
Plymouth • Fury • Valiant • GTX • Roadrunner • Barracuda • Duster
4030 ARCHER VI 7-1515

SATISFACTION
GUARANTEED
AND
YOUR MONEY BACK
(PLUS INTEREST)

STANDARD
FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue at Sacramento • Chicago, Illinois 60632 • 847-1140
ASSETS OVER \$149,500,000. RESERVES OVER \$13,500,000.
OFFICE HOURS:
Monday & Thursday, 9 a.m. to 8 p.m. • Tuesday & Friday, 9 a.m. to 4 p.m.
Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted.

REDAGUOJA JURATE JASAITYTE, 6922 S. OAKLEY AVE, CHICAGO, ILLINOIS 60636

TURĒKIME LIETUVIŠKOS DRĀSOS!

Bendra liberalioji nuotaika, be abeo, veikia ir mus, lietuvius studentus, studijuojančius JAV universitetuose. Cia iškyla klausimas: kaip mes turime šią nuotaiką priimti? Eiti kartu su mane? Ar spirtis ir nešioti nepopuliaru konservatoriaus vardu?

Bent trumpai pravartu pažvelgti, ką tos vadinos liberalios nuotaikos atneša mums, kaip lietuviams, ir apskritai visai Amerikai.

Populiarus laisvés šūkis, naujose nuotaikose, deja, toli grąžniesideriu su pačia liberaluma reiškiančio žodžio prasme. Laisvė mėgina čia daug kur tik piktinaudoti. Ji netampa idėja, kurios reikia siekti, bet lieka tili įrankiu, kuri stengiamasi panaudoti nėaiškių tikslų ivykdymui.

Studentijoje laisvés klausimas visada buvo ir yra svarbus. Tik

dirkos atveju nebuvu aiškiai pabrėžta, kad tai yra asmuo — lietuvis, bėgęs iš Sovietinės Rusijos vergijos, kad jo valstybė yra su-naikinta militariniės Rusijos jėgos ir jo tauta paverpta.

Reikėtų turėti pakankamai drosos kiekviena proga kelti Sovietinės Rusijos imperializmo,

komunizmo grėsmės ir Lietuvos pavergimo klausimą. Taikytis prie importuotų nuotaikų, kad Sovietinės Rusijos, kaip imperialistinės valstybės minėjimas, kai kam nepatinka, yra ne tik nenaudingas visam laisvajam pasauliui ir ypač mūsų tautai, bet dargi rodo, kad stokojama drāsos viešai ir draisi pasakyti, kas mes seame, kas yra tikrasis mūsų priesas ir ko siekia Sovietinė Rūsija.

Jurate Jasaitytė

Studentiški bruzdėjimai

Dēmesio! Dēmesio! Šokam!

Chicagos Studentų ateitininkų draugovė ruošia KONCERTŠOKIUS — Velykų šokių, balandžio mėn. 11 d., nuo 7:00 v.v. iki 2:00 v.r., Western Avenue Ballroom, 3504 S. Western Ave. Gros du orkestrai: "McLuhan" ir "Fox," plus "Folksinger."

Bilietus iš anksto galima išsigyti iš narių arba sekmedieniais po Mišiu Jaunimo centre. Bilietų kaina iš anksto \$2.50, o prie durų \$3.00 (bus reikalaujama universiteto I.D.).

Studentai ateitininkai kviečia visą lietuvių studentiją atsilankytai pasišokti.

Studentė Marquette Parko Lietuvių Bendruomenės valdybo

Studentė Viktorija Dirgėlaitė buvo išrinkta į Lietuvių Bendruomenės Marquette Parko (Chicago) apylinkės valdybą. Viktorijos pareigos — jaunimo reikalų vedėja. Viktorija studiuoja psichologiją University of Illinois.

Susikaupimo vakaras

Chicagos Studentų ateitininkų draugovė ruošia kovo mén. 20 d. (Šandien) 7:30 val. vak. SUSIKAUPIMO VAKARĄ, kuri praeivė T. A. Kezys. Vakaras bus pas M. Eivaitė, 6335 S. Whipple. Kviečiame visus ateitininkus ir draugus atsilankytai.

Informacijos centras nemiega

Išejo Lietuvių jaunimo informacijos centro antrasis biuletenis, suredagotas Gintaro Karoso. Ar negavote? Centras kviečia visą lietuviškį jaunimą užsiregistruoti, prisūnčiant savo varda, parvardę, adresą, zip code, telefono numerį ir giminimo data šiuo adresu, LJIC, P.O. Box 8992, Boston, Mass. 02114. Užsiregistruavus, toliau gausite visas centro informacijas.

Jie mus informuoja

Lietuvių Jaunimo informacijos centro valdybą sudaro šie asmenys: G. Karosas — pirmininkas, A. Makaitis — vicepirmininkas, N. Baskytė — sekretorė, B. Veitas — iždininkas, R. Kalėdaitė —

uzsienio skyrius, R. Manomaitis, E. Pauliukonytė, R. Petrikonytė — nariai

LJIC atstovai Chicagoje: A. Modestas, R. Sakadolskis, M. Smilgaitė, V. Zukauskas.

Visi būriu keliausime skersai ir išilgai Amerikos

Organizuojama LIETUVIŲ JAUNIMO VASAROS KELIONĖ per S. Ameriką. Kelionė apima šiuos miestus: Bostoną, Montrealį, Toronto, Hamiltoną, Clevelandą, Detroitą, Dainavą, Chicago, Omaha, Edmontoną-Albertą, Seattle, San Francisco, Los Angeles, Phoenix, Mexiką, San Antonio, New Orleans, Montgomery - Alb., Atlanta, Washington, Baltimore, Philadelphia, New York, Hartford. Kelionė prasidės Bostono birželio mén. 12-tą dieną ir baigsis rugpjūto gale. Dalyvauti galima tik užsiregistruavus. Bus galima dalyvauti ištisoje kelionėje ar tik jos dalyje. Kelionė organizuojama Lietuvių jaunimo informacijos centras.

Norėdami platesnių žinių, raskite: LJIC, P.O. Box 8992, Boston, Mass., 02114. Užsiregistruavus, toliau gausite visas centro informacijas.

Norėdami platesnių žinių, raskite: LJIC, P.O. Box 8992, Boston, Mass., 02114.

Jaunimo centro lietuvių studentų tautinių šokių ansamblio Chicaguje

Nuotr. Virginijaus Kauliaus, SJ

Visi šoksime Velykų vakare! Kur?

Ziūrėk šio puslapio "Studentiško bruzdėjimų" pirmąjā žinutę!

Susipažinkime

Piešiniai, kurie puošia ši "Akademinių prosvaistės" puslapį yra piešti Danguolės Stončiūtės. Danguolė yra lankiusi 69-tos Galerijos meno studiją ir Chicagos Meno institutą. Dabar Danguolė studijuoją meną Mundelein kolegijoje.

Danguolė yra baigusi Chicagos Aukštėsniajų lituanistikos mokyklą ir Pedagoginį lituanistikos institutą. Ji yra taipgi aktivi lietuvių studentų organizacijėje lietuvių — priklauso studentų ateitininkų Chicagos draugei ir studentų ateitininkų Korp! Šatrijai.

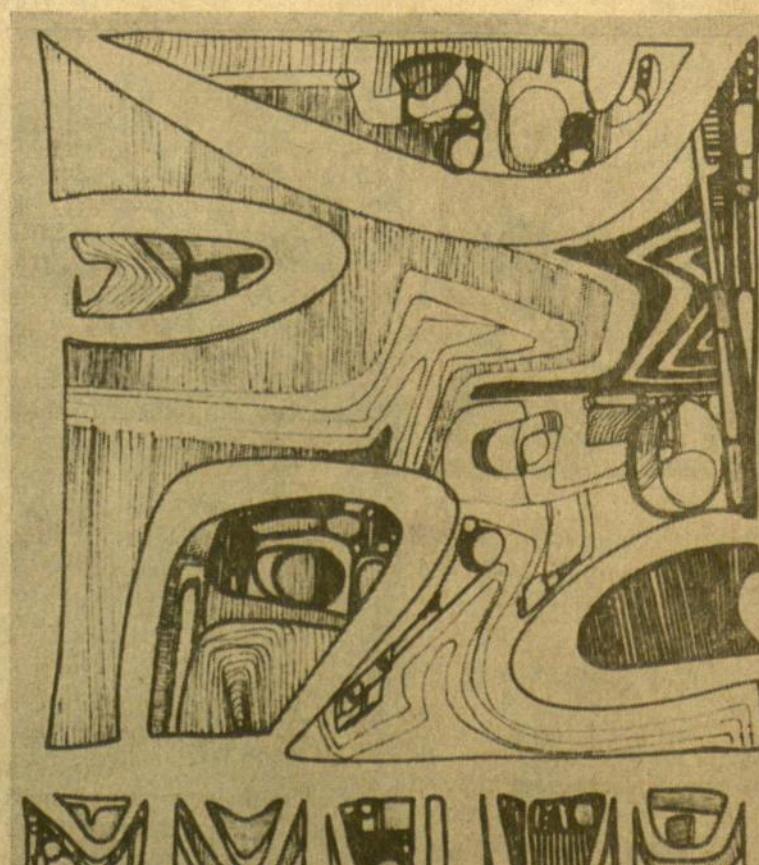
Štai kaip Danguolė kalba apie meną...

"Kiekvienas žmogus yra kūrybingas, bet mažai kas turi laiko sustoti kasdieninio gyvenimo skubėjime ir stebeti, pasvajoti ir užfiksuoći tai, ką jis pamato, pačia pergalvoja.

Todėl, tur būt, ir nutariau studijuoti meną, kad galėčiau sustoti ir pajusti grožį ir išreikštį savo mintis kūrybos pašaulyje.

Gal sugebėsiu perduoti ir kitam žmogui truputį to, pro ką jis prabėga, nieko nepastebėjęs."

Alisa Lampsatytė, lietuvių etnuteiron "Tėviškės" parapijos Chicagoje choro dirigento J. Lampsasčio duktė, pradėjo savo muzikos keliaj, kaip pasižymėjusi mokinė A. Nako fortepijono studijoje Chicagoje. Jau tada ji buvo davus Jaunimo centre viešą rečitali, kuris, nepaisant gan gulklos programos ir kai kurių dar nepilno subrendimo rečinių, parodė ją, kaip neabejotinai pianistinė talentas. Po to ji išvyko į Valparaizo universitetą studijuoti germanistiką ir fortepijoną. Šiaisia metais ji išsigijo balaureatą iš trijų dalyku: germanistikos ir fortepijono. Jos fortepijono diplomui išgyti programma buvo pakartota sekundienė, vasario mén. 21 d. 5 val. popiet "Tėviškės" parapijos bažnyčioje. 5 metų studijos pas žymų profesorių William Kroger Valparaizo universitetė muzikos departamente atnešė puikių vaisių. Kaip matyt, buvo sažiningai dirbtai gerėjo skoningoje vadovybėje. Alisos Lampsatytės igimtas talentas koncerte turėjo progos plačiai pažireikštis; buvo parodyta puiki, švari, be jokių kliūčių technika, geras kūrinii stilus ir formas supratimas, ir nemažas temperamentas, sugėbjimas pagauti ir palaikti publikos dėmesi, ypač dinaminio pakilimo vietose, kur buvo parodyta nemaža užgavimo jėga, išgaunant pilna, masių fortepijono skambesį. Ko dar reikėtų siekti jaunai menininkei — mokėti pasiekti daugiau ramaus lyrizmo atatininkamuoje epizode iš eskoti didesnio "piano" ar "pianissimo" akompanimento balsuose, tuo labiau iškeletant melodiją. Tai inėstu jos skambinime daugiau subtilių spalvų. Jų buvo ir dabar, bet persvaroje buvo jaunuoliškas dinamizmas ir gyvumas. Šios pastabos ypač galiciai antroje Mozart sonatas (Cminor) dalyje, taip pat ir lyrinėse dalyse R. Schumann ciklo "Fantasiestuecke", kaip "Des Abends" arba "Warum". Antra vertus, tame pačiame ekle sunkūs techniskai ir astringai temperamentingi numeriai, kaip "In der Nacht", "Aufschwung" arba "Ende des Liedes" buvo atlikti pagauančiu užsidegimui. Stipriu programos numeriu buvo gale atlirkta monumentalė prancū-

Dēmesio vertas jaunos pianistės koncertas

VLADAS JAKUBENAS

DĒMESIO JAUNIHEMS FILMUOTOJAMS

Chicagos miesto knygynas skelbia jaunų filmuotojų festivalį gegužės 10—15 d. Jame gali dalyvauti ne vyresni kaip 25 m. amžiaus. Laimėtojai dovanuoti gausius filmavimo aparatai ar kokius kitus naudingus filmavimo reikmenis. Jury komisija sudaro: R. Christiansen (Panoramos redak'orius), M. Knoblauch ("Chicago Today" filmų krikičė), T. Palazzolo (filmų gamintojas), J. Schoffill (Chicago Meno instituto filmų profesorius) ir J. Tweedle (WYYW televizijos filmų gamintojas). Filmų būti dokumentiniai, dainų interpretacijos, komentarai ir kitokie. Didumas — 16 mm., 8 mm. ir s'ambesni. Šimulkesčių informaciją galima gauti pašaukus: Brian Odishoo, Festival chairwoman, CE 6 8922, Ext. 276.

Kada aš apie viską pamastau, ką praeityje esu kalbėjės, tada pavydžiu nebyliams.

Seneka

D. Stončiūtė

Piešinys

Pavasario laukiant

SIGITA PACYTÉ

ORFÉJUI

Orfējan, I kokią šalį
Nubėgo saulė'a diena,
Kur tu pasiūlēpe?
Su savo lyra?

Diena verkia
Šaukia tau,
Kad sugriūtum
Su savo mielis daina.

Sugržik, Orfējan,
Sugržik
Prė švelnios upės kranto,
Ir džingink
Mūsų nusivylusias sielas...

PASIVAIKŠCIOJIMAS ZIEMĀ

Sniegas guli ant žemės,
Kaip cukrinis kremas,
Ir žiba,
Kaip sutrintas kristalas.

Eini
Ir girdi to sniego
Švelnų skambėjimą,
Kaip kada nors
Girdėjai pasakos sapne.

Pakeli galvą
Ir žūri į medžius —
Jie s'ovi tylus, užmigę;
Tėvo šalčio užlipnotuoti
valkai.

Tylu.
Visi subėgo į namus.

Tik
Iš tol į ateinančio pavasario
Vėjas
Palydi tave
Taip pat namų link.

koncertą buvo nemokomas; klaušytuoj prisirinko pilna bažnyčia, ju tarpe nemažai muzikos mėgėjų bei kitose muzikos studijose pažengusių mokinį. Koncerto pradžioje neįprasta maldos namų rimties atmosfera kiek varžė publikos plojimus, bet programos pabaigoje solistė susilaikė ypač gyvu ovačijui. Koncertui pasibaigus, "Tėviškės" parapijos kun. A. Trakis trumpu žodžiu pažymėjo, kad tokio aukšto meniško lygio koncertas gali tik priartinti žmonių sielas prie religijos ir nepriėtaraujti šių Dievo namų rimčiai.

Alisos Lampsatytės koncertas būtu vertas pakartoti vienoje, kad ir Jaunimo centre, salėje su didesne reklama platesniems mūsų publikos sluoksniams.

PAUKŠCIU PARDUOTUVĖ

— Juk šitos anties vienos kojų kalba lietuviškai, tiek anksčiau, gyvendama Chicagoje, tiek į trumpesnė, — sako pirkėja.

— Na, tai kas! Juk tamsta

je kultūrinėje veikloje. Jėjimas į jaiškino pardavėjas.

D. Stončiūtė

Raižinys